

res naturlige Frihed tilbage. Det vil vistnok ikke feile, at dette vil bevirke, hvad den høit-agtede Minister har antydet i Motiverne, et friere Menighedsliv rundt omkring i Landet. En af Kirkens Fædre har sagt, at Christendommen har havt to Fiender at kæmpe imod; den første var Forsølgelserne af de romerske Ketsere, den anden var Kampen med de forræderiske Brødre og med de Bantroer. Den har bestaaet heldigt i disse to Kampe; men nu kommer den tredje, den sværeste, den vanskeligste for Christendommen, — det er den, som den vil komme til at bestaae, efterat være bleven den herskende Religion. Hvad denne Kirkens Fædre sagde, er gaaet i Opfyldelse. Tidligt udviklede sig de uheldige Følger heraf. Staten bød Christendommen sin Hjælp, som den ikke trængte til, og istedetfor dette gjorde den saa Christendommen til sin Trælvinde og berøvede Ordets Forskyndere den Frihed, uden hvilken Guds Ord ikke kan have den Fremgang, som det skal have. Man har begyndt meget tidligt derpaa, man har sammenblandet Kirke og Stat, og omsider ogsaa Skolen, saaledes at Staten har trykket Kirken og Kirken igjen har trykket Skolen, til stor Skade baade for Christendommen og for Skolen og uden noget virkeligt Gavn for Staten, medmindre man vil tage dette Ord i samme Betydning som den, hvori den franske Konge Ludvig den 14de tog det. Som Følge af denne uheldige og ulykkelige Sammenblanding er det endnu Tilfældet, at man sammenblander, hvad Staten kan fordre af sine Borgere, og hvad Christendommen kan fordre af sine Betsjendere. Efter min inderlige Overbeviisning maae vi ud af dette Forhold, maae vi faae Regnskab opgjort, saaledes at Enhver af disse kan faae, hvad der tilkommer dem, saa at Enhver kan faae den behørig Frihed til at virke og til at udvikle sig. Det er min inderlige Overbeviisning, at Kirken med alle sine Sædvaner, med alle sine Vedtægter, er aldeles forskjellig fra den Guds Menighed, som det var vor Herres Hensigt at indføre paa Jorden. Det er min fulde Overbeviisning, at Præsten, som han nu er stillet som kongelig Embedsmand, der har at præsidere i Sogneraadet, der har at føre Af- og Tilgangslisten, der har at gjøre Indberet-

ning til Herredsfogder og Læger, om de dødsfødte Børn ere tilbørligt vendte eller ikke, der har at syne Grøfter og Beie osv. osv., — det er min Overbeviisning, at Præsten, som saadan og allerede som kongelig Embedsmand, i en meget betydelig Grad er forskjellig fra det, den christelige Lærer oprindeligt skulde være. Det er derfor, at jeg med Glæde hilser denne Lov, som giver Kirken noget af sin naturlige Frihed tilbage. Det kunde synes at være en Modsigelse, at jeg nu har modsat mig endeel Uendringer til dette Lovforslag. Jeg har gjort det, fordi jeg veed, at, hvad man har bygget paa i mange Aarhundreder, maa man ikke med altfor stor Voldsomhed rive ned. Det kan ikke gavne os, at vi gaae 10 Skridt forlangt frem og at vi da komme til at vige 20 Skridt tilbage. Lad os hellere tage lidt Frihed og faa ganske sikkert vente, hvad en æret Landsþingsmand (Knuth) engang her har udtalt, at enhver Frihedslust, der kommer ind, vil ogsaa gjøre sig gjældende og bryde videre og videre frem. Lad os være fornøiede med den Frihed, som er os tilbudt igennem Regjeringens Lovforslag, og haabe, at det saa ogsaa under Guds naadige Varetægt vil skride længere og længere frem. Vi maae ogsaa tage i Betragtning, at der er saare mange Præster, som nu have levet sig ind i disse Forhold, og som denne Lov, selv i den Skikkelse, hvori den foreligger, vil berøre paa en meget ubehagelig Maade, og derfor er jeg glad ved, at, idet jeg giver min Stemme dertil, jeg kan sige, at der ikke, idet vi fremme denne naturlige christelige Frihed, er begaaet nogen Uretfærdighed imod Nogen.

Da ellers Ingen vovede at yttre sig, op læstes:

Forslag til Lov

om

Løsning af Sognebaandet,

(See Anhang Sp. 625—45) og vedtoges ved den paafølgende Afstemning eenstemmigt med 39 Stemmer.